PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

DKK2-420/6/11/EBK

Warszawa, dnia 30 listopada 2011 r.

DECYZJA Nr DKK - 150 /2011

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKOVITA" z siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem i Spółdzielni Mleczarskiej w Białej Podlaskiej z siedzibą w Białej Podlaskiej wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na połączeniu Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKOVITA" z siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem oraz Spółdzielni Mleczarskiej w Białej Podlaskiej z siedzibą w Białej Podlaskiej.

Uzasadnienie

W dniu 31 października 2011 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu" lub „organem antymonopolowym", wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na połączeniu Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKOVITA" z siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem oraz Spółdzielni Mleczarskiej w Białej Podlaskiej z siedzibą w Białej Podlaskiej, zwanych dalej odpowiednio „SM MLEKOVITA" i „SM w Białej Podlaskiej" lub łącznie „Wnioskodawcy", tj. koncentracji określonej w art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm.), zwanej dalej „ustawą".

W związku z faktem, iż:

1) spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, bowiem:

- łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji – przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy,
- połączenie samodzielnych przedsiębiorców jest sposobem koncentracji, określonym w art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy,

2) nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 14 ustawy, wyłączająca obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji,

zostało wszczęte, na podstawie art. 49 ust. 2 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 ustawy, postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), Prezes Urzędu zawiadomił Wnioskodawców pismem z dnia 8 listopada 2011 r.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

I. SM MLEKOVITA – wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego Nr KRS: 0000074309. Spółdzielnia prowadzi działalność w zakresie m.in.: skupu mleka, przetwórstwa mleka oraz wyrobu serów (PKD 10.51.Z), produkcji lodów (PKD 10.52.Z), produkcji margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych (PKD 10.42.Z), produkcji artykułów spożywczych homogenizowanych i żywności dietetycznej (PKD 10.86.Z). Posiada podmioty zależne: MLEKOVITA S.A. z siedzibą w Morągu i MLEKOVITA Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku Podlaskim.

Oferta SM MLEKOVITA oraz jej podmiotów zależnych, zwanych dalej łącznie „grupa MLEKOVITA", obejmuje mleko spożywcze, w tym mleko pasteryzowane i smakowe, wyroby UHT w tym mleko, śmietankę, mleczka zagęszczone i smakowe, mleko w proszku, mleko zagęszczone, śmietany, sery twarogowe, serki homogenizowane, sery dojrzewające (twarde), masło i miksy maślane, napoje mleczne fermentowane (jogurty i kefiry, mleko ukwaszone i acidofilne, maślankę), serwatkę w proszku, sery topione, pleśniowe i wędzone, sery typu feta i typu mozarella, margarynę oraz lody.

Grupa MLEKOVITA sprzedaje swoje towary głównie na rynku krajowym, eksportuje natomiast serwatkę w proszku, sery dojrzewające i masło.

W 2010 r. grupa MLEKOVITA skupowała mleko na terenie 9 województw, uzyskując w rynkach skupu mleka w tych województwach następujące udziały:

- podlaskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 1 załącznika do decyzji] %,
- warmińsko-mazurskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 2 załącznika do decyzji] %,
- kujawsko-pomorskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 3 załącznika do decyzji] %,
- mazowieckie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 4 załącznika do decyzji] %,
- małopolskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 5 załącznika do decyzji] %,
- pomorskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 6 załącznika do decyzji] %,
- wielkopolskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 7 załącznika do decyzji] %,
- śląskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 8 załącznika do decyzji] %
- lubuskie - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 9 załącznika do decyzji] %.

Jak wynika z informacji zawartych w zgłoszeniu w latach 2008 - 2009 SM MLEKOVITA połączyła się z Okręgową Spółdzielnią Mleczarską w Pilicy i Spółdzielnią Mleczarską Kurpie w Baranowie, a z dniem 1 września 2011 r. - z Obrzańską Spółdzielnią Mleczarską w Kościanie. Decyzją z dnia 31 marca 2010 r. Nr DKK 31/2010 Prezes Urzędu wyraził zgodę na połączenie SM MLEKOVITA z Częstochowską Spółdzielnią Mleczarską „MLECZGAL" w Częstochowie, które do chwili obecnej nie zostało zrealizowane. Ponadto Decyzją z dnia 3 listopada 2011 r. Nr DKK 129/2011 Prezes Urzędu wyraził zgodę na połączenie SM MLEKOVITA z Okręgową Spółdzielnią Mleczarską z siedzibą w Suszu („OSM w Suszu").

II. SM w Białej Podlaskiej – wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego Nr KRS: 0000132048. Spółdzielnia prowadzi działalność w zakresie m.in.: skupu mleka, przetwórstwa mleka oraz wyrobu serów (PKD 15.51.Z), sprzedaży hurtowej wyrobów mleczarskich, jaj, olejów i tłuszczów jadalnych (PKD 51.33.Z), sprzedaży detalicznej wyrobów mleczarskich i jaj w wyspecjalizowanych sklepach (PKD 52.27.). Nie posiada podmiotów zależnych.

Oferta SM w Białej Podlaskiej obejmuje mleko spożywcze pasteryzowane[1], śmietanę spożywczą, maślankę, sery twarogowe, sery twarde oraz masło, które sprzedaje na rynku krajowym.

W 2010 r. SM w Białej Podlaskiej skupowała mleko na terenie województwa lubelskiego, uzyskując w rynku skupu mleka w tym województwie udział wynoszący ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 10 załącznika do decyzji] %,

Podstawa prawna i cel gospodarczy koncentracji

Koncentracja, której podstawę zgłoszenia stanowi art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy, polega na połączeniu SM MLEKOVITA i SM w Białej Podlaskiej. Połączenie nastąpi na podstawie art. 96 w związku z art. 97 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 188 poz. 1848 ze zm.), przy czym spółdzielnią przejmującą będzie SM MLEKOVITA, a spółdzielnią przejmowaną SM w Białej Podlaskiej. Po dokonaniu koncentracji będzie istniał jeden przedsiębiorca, tj. SM MLEKOVITA. Podstawę transakcji stanowi uchwała Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Przedstawicieli w Białej Podlaskiej z dnia 27 października 2011 r. oraz projekt uchwały Nadzwyczajnego Zebrania Przedstawicieli SM MLEKOVITA w Wysokiem Mazowieckiem.

Jako przyczynę koncentracji jej uczestnicy wskazali wzmocnienie potencjału produkcyjnego, utrzymanie konkurencyjności i wzmocnienie marki SM MLEKOVITA oraz pogarszającą się kondycję finansową SM w Białej Podlaskiej.

Celem gospodarczym koncentracji jest poprawa wyników ekonomiczno-finansowych uczestników koncentracji oraz zapobieżenie upadłości i utracie miejsc pracy w SM w Białej Podlaskiej. Ponadto, w ocenie Wnioskodawców, skutkiem koncentracji będzie:

- obniżenie kosztów produkcji,
- pełne wykorzystanie zdolności produkcyjnych,
- umocnienie marki Mlekovita,
- wzrost konkurencyjności na rynku,
- rozszerzenie oferty asortymentowej,
- wzrost potencjału produkcyjnego,
- rozszerzenie sieci oddziałów dystrybucyjnych,
- obniżenie nakładów na reklamę i marketing.

[1] spółdzielnia ta nie posiada w ofercie mleka UHT

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

Zgodnie z treścią art. 4 pkt 9 ustawy, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Mając na uwadze powyższą definicję oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. *w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (Dz. U. Nr 134, poz. 937), organ antymonopolowy stwierdził, co następuje:

a) Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym jest krajowy rynek wprowadzania do obrotu mleka spożywczego pasteryzowanego

Uzasadniając powyższe należy wskazać, co następuje:

Zarówno SM MLEKOVITA, jak i SM w Białej Podlaskiej produkują i sprzedają mleko spożywcze pasteryzowane, śmietanę spożywczą, maślankę, sery twarogowe, sery twarde oraz masło. W opinii Prezesa Urzędu, wyznaczając dla wyrobów mleczarskich rynek właściwy w aspekcie produktowym należy wziąć pod uwagę zróżnicowane właściwości poszczególnych wyrobów. W związku z tym każdy wyrób (lub grupa wyrobów) stanowić będzie odrębny rynek produktowy.

W rozpatrywanej koncentracji rynkami wspólnymi produktowo są zatem rynki wprowadzania do obrotu następujących produktów mleczarskich:

- mleka spożywczego pasteryzowanego,
- śmietany spożywczej,
- maślanki,
- serów twarogowych,
- serów twardych,
- masła.

Z uwagi na właściwości oraz wymagania związane z przechowywaniem mleka, śmietany spożywczej, maślanki i serów twarogowych, a także wynikające stąd koszty transportu, rynkiem geograficznym dla wymienionych produktów jest w opinii organu antymonopolowego rynek krajowy. Natomiast w przypadku masła oraz serów twardych z

uwagi na obrót międzynarodowy tymi produktami rynek geograficzny może mieć zasięg większy niż krajowy.

Udział w 2010 r. poszczególnych produktów wprowadzanych do obrotu przez SM MLEKOVITA oraz SM w Białej Podlaskiej w rynku krajowym przedstawia poniższa tabela[2]:

tabela nr1

nazwa produktu	udział w rynku krajowym (w %) w 2010 r.		
	SM Mlekovita	SM w Białej Podlaskiej	łącznie
mleko spożywcze pasteryzowane	[tajemnica przedsiębiorstwa pkt 11 załącznika do decyzji]		
śmietana			
maślanka			
sery twarogowe			
sery twarde			
masło			

Z uwagi na posiadaną zgodę na połączenie z CSM Mleczgal oraz zgodę na połączenie z OSM w Suszu należy również mieć na uwadze udziały tych Spółdzielni w rynkach krajowych wspólnych dla SM MLEKOVITA oraz SM w Białej Podlaskiej. Udział CSM Mleczgal wynosił w 2009 r. w przypadku krajowego rynku wprowadzania do obrotu mleka spożywczego pasteryzowanego [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 12 załącznika do decyzji]%, śmietany spożywczej - [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 13 załącznika do decyzji]%, maślanki - [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 14 załącznika do decyzji]% i serów twarogowych - [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 15 załącznika do decyzji]%. Udział OSM w Suszu w 2010 r. w krajowym rynku wprowadzania do obrotu: mleka spożywczego pasteryzowanego wynosił w [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 16 załącznika do decyzji]%, serów twarogowych - [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 17 załącznika do decyzji]% i serów twardych - [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 18 załącznika do decyzji]%.

Z przedstawionego wyżej zestawienia wynika, iż łączny udział uczestników koncentracji przekracza próg 20 % w krajowym rynku wprowadzania do obrotu mleka

[2] Źródło: dane szacunkowe wnioskodawców.

spożywczego pasteryzowanego. A zatem należy uznać go za rynek, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

Łączny udział uczestników koncentracji w krajowym rynku wprowadzania do obrotu mleka pasteryzowanego, którego wielkość wyniosła w 2010 r. 624 015 tys. litrów, Wnioskodawcy szacują na ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 19 załącznika do decyzji] %, w tym udział SM MLEKOVITA wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 20 załącznika do decyzji]%, a udział SM w Białej Podlaskiej - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 21 załącznika do decyzji]%. Uwzględniając pozycję CSM Mleczgal i OSM w Suszu na tym rynku, w wyniku dokonania koncentracji udział SM MLEKOVITA wzrasta o [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 22 załącznika do decyzji]% i wynosi łącznie [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 23 załącznika do decyzji] %.

Uczestnikami tego rynku są głównie spółdzielnie mleczarskie. Według szacunków Związku Rewizyjnego Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich udział spółdzielni mleczarskich (poza SM MLEKOVITA) w rynku wynosi ok. 60-65%, a przedsiębiorców należących do sektora prywatnego ok.10-15%. Na rynku obserwuje się tendencję do konsolidacji odbiorców i tworzenia się dużych organizmów gospodarczych prowadzących działalność w zakresie zakupu i sprzedaży mleka pasteryzowanego.

Głównymi spółdzielniami konkurującymi z Wnioskodawcami na tym rynku są: Mlekpol z siedzibą w Grajewie, okręgowe spółdzielnie mleczarskie w Łowiczu, Garwolinie, Radomsku i Kaliszu, a także Grupa LACPOL. Mlekpol posiada w ww. rynku udział wynoszący ok. 17%, natomiast OSM w Łowiczu - ok. 10%.

Znaczącymi uczestnikami krajowego rynku sprzedaży detalicznej mleka pasteryzowanego stały się duże sieci detaliczne, sprzedające ten wyrób pod własnymi markami. Sieci dyskontowe oraz duże sieci handlowe są głównymi odbiorcami mleka spożywczego pasteryzowanego SM MLEKOVITA, której sprzedaż do tych sieci wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 24 załącznika do decyzji]% ogólnej wielkości sprzedaży tego produktu.

b) Przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, iż w sprawie nie występują rynki będące jednocześnie rynkami sprzedaży i zakupu, na których indywidualny lub łączny udział przedsiębiorców uczestniczących w tej transakcji przekracza 30%.

c) Przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu w układzie konglomeratowym

W toku przeprowadzonego postępowania nie zidentyfikowano żadnych rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, ponieważ nie występują rynki właściwe powiązane z terytorium Polski, w których przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada udział przekraczający 40%.

Na podstawie zgromadzonego materiału i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 18 ustawy Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku. Zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Oceniając rozpatrywaną koncentrację organ antymonopolowy stwierdził, iż w jej wyniku nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na żadnym z rynków, na których prowadzą działalność jej uczestnicy.

Uzasadniając powyższe należy wskazać, iż rynkiem, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym, jest krajowy rynek wprowadzania do obrotu mleka spożywczego pasteryzowanego. Łączny udział uczestników koncentracji w tym rynku wynosił w 2010 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 19 załącznika do decyzji]%. Jest on zatem niższy od udziału, z którym ustawa wiąże posiadanie pozycji dominującej. Wielkość ta wynika głównie z udziału posiadanego dotychczas przez SM MLEKOVITA wynoszącego ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 20 załącznika do decyzji]%. Należy również zauważyć, iż uczestnicy koncentracji spotykają się na krajowym rynku wprowadzania do obrotu mleka pasteryzowanego z istotną konkurencją. Najsilniejszymi konkurentami Wnioskodawców na tym rynku są: Mlekpol (udział w rynku ok. 17 %) oraz OSM w Łowiczu (udział w rynku ok. 10 %).

Jednocześnie należy wziąć pod uwagę fakt, iż uczestnicy koncentracji spotykają się na krajowym rynku wprowadzania do obrotu mleka pasteryzowanego z silną pozycją odbiorców, którymi są sieci dyskontów i duże sieci handlowe. Może ona osłabiać pozycję negocjacyjną dostawców, co dodatkowo ogranicza prawdopodobieństwo wystąpienia istotnego ograniczenia konkurencji w wyniku niniejszej transakcji.

Niezrealizowane zostało dotychczas połączenie SM MLEKOVITA z CSM MLECZGAL oraz połączenie SM MLEKOVITA z OSM w Suszu[3], na co spółdzielnie te mają zgodę Prezesa Urzędu. Uwzględniając te transakcje przy ocenie niniejszej koncentracji należy podkreślić, iż udział CSM MLECZGAL w krajowym rynku wprowadzania do obrotu mleka pasteryzowanego w 2009 r. wyniósł jedynie ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 12 załącznika do decyzji]%, a OSM w Suszu w 2010 r. - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 16 załącznika do decyzji]%. Realizacja tych transakcji nie wpłynie zatem w istotny sposób na ocenę niniejszej koncentracji.

Rozpatrywana koncentracja nie wywiera natomiast wpływu na żaden rynek zarówno w układzie wertykalnym, jak i konglomeratowym.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, iż przedmiotowa transakcja nie spowoduje istotnego ograniczenia konkurencji na rynku, w szczególności poprzez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Rozpatrywana koncentracja spełnia zatem przesłanki określone w art. 18 ustawy, co uzasadnia wydanie przez Prezesa Urzędu zgody na jej dokonanie.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy w związku z art. 479^{28} § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Departamentu Kontroli Koncentracji
Robert Kamiński

Otrzymują:
1. Spółdzielnia Mleczarska „Mlekovita”
(decyzja wraz z załącznikiem)
2. Spółdzielnia Mleczarska w Białej Podlaskiej
(decyzja wraz z załącznikiem)
reprezentowane przez Radcę Prawnego
Krzysztofa Dyszkiewicza
ul. Kuropatwia 1
15-537 Białystok
3. aa.
(decyzja wraz z załącznikiem)

[3] pozostałe połączenia, na które Mlekovita uzyskała zgodę Prezesa UOKiK zostały zrealizowane lub też upłynął 2 letni okres obowiązywania wydanych decyzji.